

پیش‌بینی هدایت الکتریکی عصاره اشباع از روی هدایت الکتریکی عصاره ۱:۵ در خاکهای غیر شور

فرشید نوربخش و مجید افیونی*

چکیده: برای تعیین شوری خاک، از هدایت الکتریکی عصاره اشباع استفاده می‌شود. به دلیل اینکه تهیه گل اشباع مشکل و وقت‌گیر است، در برخی از مطالعات خاکشناسی (از قبیل مطالعات *Geostatistic* که تعداد نمونه‌های خاک بسیار زیاد است)، به جای عصاره اشباع از عصاره مخلوط ۱:۵، آب: خاک) در خاکهای غیر شور و امکان تخمین *ECe* از روی *EC1:5* است. ۲۱ نمونه خاک از دو عمق ۰-۳۰ و ۳۰-۶۰ سانتی‌متری نقاط مختلف استان اصفهان و چهار محال و بختیاری تهیه شد، این خاکها در شرایط متفاوت، تشکیل شده و لذا متعلق به رده‌های مختلف: اریدی‌سول، اینسپتی‌سول، مالی‌سول، آلفی‌سول هستند. مقادیر *Ece* و *EC1:5* این خاکها اندازه‌گیری شد. مقدار *ECe* همه خاکهای مورد مطالعه کمتر از ۲ دسی‌زیمنس بر متر بوده و لذا کلیه خاکها غیر شورند. نتایج نشان می‌دهد که بین *ECe* و *EC1:5* یک ارتباط خطی قوی ($r^2 = 0/۷۶$) است که در سطح ۰/۰۱ معنی‌دار است. مقادیر تخمینی *ECe* با استفاده از فرمول نظری $ECe = (\theta_{sp} / \theta_{1:5})$ تعیین شد ($\theta_{1:5}$ و θ_{sp}) (به ترتیب درصد رطوبت گل اشباع و سوسپانسیون ۱:۵ است). نتایج این تخمین نشان می‌دهد که بین مقادیر *ECe* واقعی (اندازه‌گیری شده) و مقادیر تخمینی (محاسبه شده از طریق فرمول فوق) آن، یک ارتباط خطی قوی ($r^2 = 0/۸۸$) مشاهده می‌شود که در سطح ۰/۰۱ معنی‌دار است. به طور کلی می‌توان نتیجه گرفت که در خاکهای غیر شور نیز بین *ECe* و *EC1:5* رابطه خطی وجود دارد و به دلیل وجود این ارتباط، تخمین *ECe* از روی *EC1:5* امکان‌پذیر است.

*- مربی، استادیار دانشکده کشاورزی، دانشگاه صنعتی اصفهان